

**Geactualiseerde
versie 2020**

NL DIGITAAL

Data Agenda Overheid

> digitaleoverheid.nl/data-agenda

NL DIGIbeter
Agenda Digitale Overheid

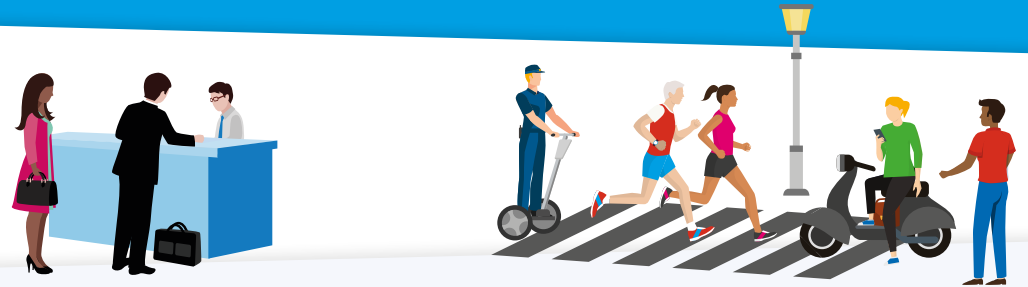
NL DIGITAAL

Data Agenda Overheid

> digitaleoverheid.nl/data-agenda

Aan de slag met data

1 Maatschappelijke **problemen oplossen** met datagedreven werken

Aandacht voor **wetgeving** en **publieke waarden** **2**

3 **Overheidsdata** kwalitatief **verbeteren** en efficiënter benutten

Kennis over datagedreven werken **verzamelen** en **delen** **4**

5 Investeren in **mensen, organisatie** en **cultuurverandering**

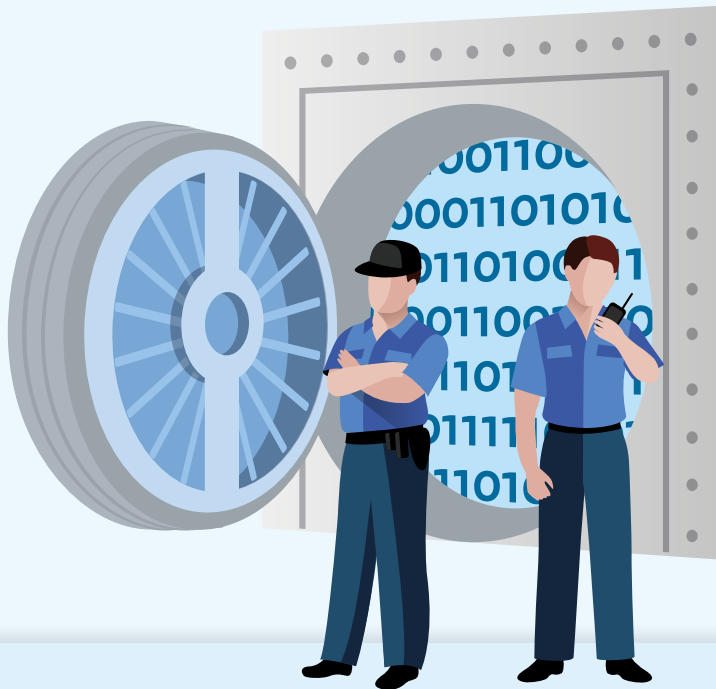
Inhoudsopgave

Inleiding	6
1. Maatschappelijke problemen oplossen met datagedreven werken	10
2. Aandacht voor wetgeving en publieke waarden	16
3. Overheidsdata kwalitatief verbeteren en efficiënter benutten	20
4. Kennis over datagedreven werken verzamelen en delen	24
5. Investeren in mensen, organisatie en cultuurverandering	28

Inleiding

In 2019 lanceerden we vanuit de overheid NL DIGITAAL: Data Agenda Overheid. De doelstelling van deze agenda is om in samenwerking het delen, combineren en de analyse van data te bevorderen. Daarbij moet nauwlettend gehoor worden gegeven aan de juridische kaders om dit te mogen doen. Een verantwoorde inzet van data en algoritmen door de overheid draagt bij aan het oplossen van maatschappelijke problemen, het vergroten van onze transparantie en het verbeteren van onze dienstverlening.

In een aparte voortgangsrapportage (onderdeel van de aanbiedingsbrief) komen we terug op de afspraken die we in de agenda van 2019 gemaakt hebben. In deze geactualiseerde versie van Data Agenda Overheid beschrijven we hoe we onze aanpak een vervolg geven.

De impact van digitalisering en datagebruik op de samenleving is het afgelopen jaar opnieuw snel gegroeid. Dit is ook te zien in het publieke debat. Uitlegbaarheid van algoritmen en het bewaken van ‘de menselijke maat’ zijn bijvoorbeeld thema’s die steeds vaker terugkomen in het nieuws. Recent voorbeeld is de uitspraak van de rechter over de inzet van het Systeem Risico Indicatie (SyRI) dat, bij de handhaving en fraudebestrijding in ons sociale stelsel, onvoldoende waarborgen bood om de privacy van mensen te beschermen. In onze aanpak houden we hier rekening mee. Voor de eerste Data Agenda Overheid vormden maatschappelijke opgaven al het uitgangspunt. In deze geactualiseerde versie focussen we nog meer op actuele thema’s.

Een aantal van de acties die we het afgelopen jaar hebben uitgevoerd zal ons helpen om nieuwe stappen te zetten. Voorbeelden hiervan zijn de verbeterde dienstverlening van het nationale dataportaal data.overheid.nl, de lancering van het Leer- en Expertisepunt Datagedreven werken (LED) en de samenwerking die de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) zijn aangegaan op het gebied van datagedreven werken. Deze initiatieven vormen de basis voor een aantal nieuwe initiatieven en vervolgacties.

Data Agenda Overheid is onderdeel van de [Nederlandse Digitaliseringsstrategie](#). De rijksoverheid en decentrale overheden voeren de Data Agenda Overheid gezamenlijk uit. Het ministerie van BZK vervult hierbij een coördinerende rol vanuit zijn verantwoordelijkheid voor de digitale overheid en het borgen van grondrechten.

In NL DIGITAAL: Data Agenda Overheid beschreven we al dat dataficering vraagt om continu verbeteren. Deze agenda ondersteunt de overheid in haar ontwikkeling naar steeds meer datagedreven werken. De samenwerking in de Data Agenda Overheid maakt zichtbaar dat er randvoorwaarden zijn voor het succesvol toepassen van data voor beleidsontwikkeling, uitvoering, toezicht en in de bedrijfsvoering. De agenda bevat geen verplichtende kaders, maar wel acties die kunnen leiden tot de ontwikkeling van die kaders. Ons uitgangspunt blijft hierbij: data zijn nooit een doel op zich, maar een middel om onze doelen te bereiken.

De agenda is opgezet aan de hand van dezelfde thema’s als in 2019, ieder met een aantal voorbeelden van concrete maatregelen. Naast de in deze agenda genoemde activiteiten, neemt de overheid nog veel meer data-initiatieven. Op de website van de Digitale Overheid is een [compleet en actueel overzicht van maatregelen](#) te vinden.

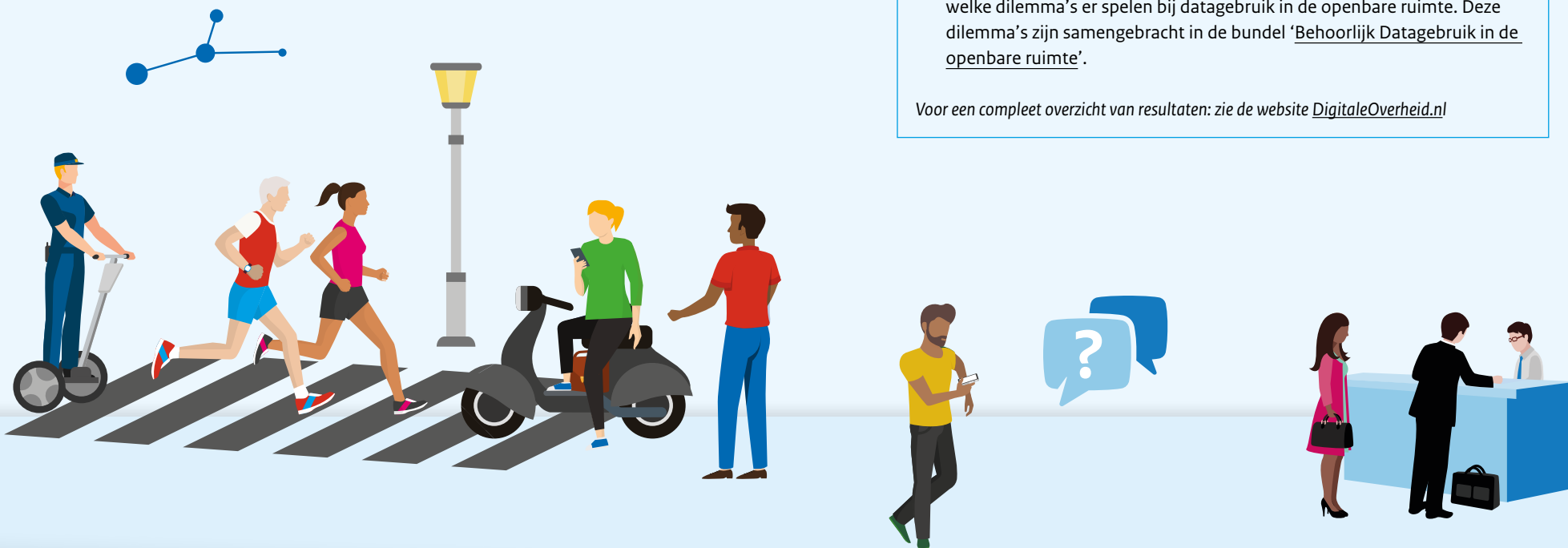
1 Maatschappelijk problemen oplossen met data-gedreven werken

Data kunnen helpen bij beleidsvorming, dienstverlening en uitvoering van overheidstaken. Hiermee zijn we het afgelopen jaar systematisch aan de slag gegaan. De komende periode gaan we ons toespitsen op een aantal actuele thema's.

Voorbeelden van resultaten uit Data Agenda Overheid 2019

- Het Leer- en Expertisecentrum Datagedreven werken (LED) heeft de lessen uit zes geselecteerde voorbeeldprojecten verzameld en gedeeld tijdens verschillende congressen en via online publicaties.
- BZK heeft in samenwerking met de VNG, de gemeenten Amsterdam, Eindhoven en Groningen en diverse wetenschappers in kaart gebracht welke dilemma's er spelen bij datagebruik in de openbare ruimte. Deze dilemma's zijn samengebracht in de bundel 'Behoorlijk Datagebruik in de openbare ruimte'.

Voor een compleet overzicht van resultaten: zie de website [DigitaleOverheid.nl](https://www.digitaleoverheid.nl)

De impact van digitalisering op de overheid is vrijwel dagelijks in het nieuws. Het gaat dan bijvoorbeeld over technologiebedrijven die een grote rol spelen in voorzieningen die voorheen (semi-)publiek waren. De invloed van die bedrijven op allerlei statistische analyses, sociale netwerken, kennisdeling en waarheidsvinding kan grote gevolgen hebben. Om hier meer grip op te krijgen is onder meer de Tweede Kamercommissie Digitale Toekomst ingesteld.

Ook de inzet van digitale technologie door de overheid *zelf* blijft onderdeel van het maatschappelijke debat. We willen een innovatieve en verantwoordelijke digitale overheid zijn en daarbij zoeken we constant de juiste balans. Enerzijds moeten burgers, gebruikers en de democratische rechtsstaat centraal blijven staan. Anderzijds willen we de kansen benutten die kunnen bijdragen aan het oplossen van prangende maatschappelijke vraagstukken.

Aandacht voor het publieke debat

In 2019 hebben we een aantal lopende initiatieven geselecteerd die als voorbeeld dienen voor een datagedreven aanpak van maatschappelijke opgaven. Hierbij ging het om vijf thema's: de energietransitie, mestproblematiek, ondermijnende criminaliteit, armoede en schuldenproblematiek en infrastructurele en ruimtelijke knelpunten. Deze thema's blijven ook de komende periode een centrale rol spelen in onze aanpak. In de update van Data Agenda Overheid komen ze terug in een nieuwe indeling. Bij deze indeling hebben we sterk rekening gehouden met het huidige maatschappelijke debat. Thema's als klimaatverandering en 'de menselijke maat' zijn overkoepelende thema's die bij verschillende maatschappelijke opgaven en beleidsvelden terugkomen. Daarom geven we deze thema's de komende periode een centrale rol.

Onderstaande indeling is gebaseerd op interbestuurlijk overleg tussen gemeenten, ministeries, provincies en waterschappen.

A. Klimaatverandering en de energietransitie

Nederland is vastberaden om de doelen uit het Klimaatakkoord te bereiken. Het gebruik van data kan daarbij een belangrijke rol spelen en levert tegelijkertijd nieuwe vraagstukken op. Rekenmodellen kunnen bijvoorbeeld helpen bepalen hoe we te werk moeten gaan bij het aardgasvrij maken van wijken. Maar welke

gegevens zijn daarvoor nodig? Kunnen en mogen die gegevens ook gedeeld worden? En in hoeverre bieden resultaten van de gebruikte rekenmodellen ook handelingsperspectief voor huishoudens?

Actiepunt 2020/2021

- Samen met de VNG, TNO en gemeente Zoetermeer, ontwikkelt BZK een datamodel waarmee gemeenten kunnen bepalen welke wijken het meest kansrijk zijn voor de energietransitie.
- In opdracht van BZK en EZK werken CBS, het Kadaster, RVO.nl, Rijkswaterstaat en het Planbureau voor de Leefomgeving in het driejarige programma Verbetering InformatieVoorziening EnergieTransitie (VIVET) aan:
  - Regie en samenwerking zodat bronhouders en datagebruikers aan elkaar worden verbonden
  - Vernieuwing van dataproducten en datatechnologie
  - Datamanagement (het koppelbaar, vindbaar en beschikbaar maken van gegevens).

B. Werk aan Uitvoering

Bij dienstverlening vanuit de overheid is vaak sprake van grootschalige geautomatiseerde processen. Daardoor zijn we in staat om bijvoorbeeld op een efficiënte manier toeslagen uit te keren of fraude te bestrijden. De modellen die overheidsorganisaties bij deze processen gebruiken, kennen soms beperkingen. Onbedoelde effecten kunnen mensen ernstig in de problemen brengen. Daarom groeit de behoefte aan (ruimte voor) maatwerk en aandacht voor de menselijke maat.

Actiepunt 2020/2021

BZK opent een centraal meldpunt voor fouten in basisregistraties (KST 32761, nr. 153).

C. Samen tellen en vertellen

Data en data-analyses spelen een steeds grotere rol bij het formuleren van beleid. In het publieke debat gaat het daarmee steeds vaker over kwaliteit van data en de uitlegbaarheid van gebruikte rekenmodellen. Voorbeelden hiervan zijn de stikstof- en PFAS-crisis. Dit voorbeeld toont aan dat het van groot belang is om burgers te laten zien waar en hoe data verzameld worden en hoe die data vervolgens vertaald worden naar beleid. Daarnaast bieden digitale middelen de mogelijkheid om burgers te betrekken bij wetgevingsprocessen.

Actiepunt 2020/2021

In 2020 worden de resultaten, waaronder een AI-starterskit, en inzichten uit het project Eerlijke Algoritmen via de VNG beschikbaar gesteld aan gemeenten. Dit project is in 2019 uitgevoerd door de gemeente Amsterdam en het CBS.

D. Veiligheid en ondermijnende criminaliteit

Van ontwikkelingen in de forensische opsporing tot de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit: bij het versterken van de (nationale) veiligheid wordt het delen en efficiënt gebruiken van data steeds belangrijker. Hierbij ontstaan vragen over de impact van datagedreven werken op publieke waarden en de rol hierbij van wetgeving. Vanuit de politiek en de samenleving groeit de behoefte om de inzet van specifieke methoden en technieken (zoals profilering op basis van big data) te beperken.

Actiepunt 2020/2021

- De VNG, JenV en het CBS ontwikkelen een landelijk bruikbaar datamodel voor het in kaart brengen van ondermijnende criminaliteit.
- Overheidsorganisaties (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) hanteren de BIO als basisnormenkader voor informatiebeveiliging.

2

Aandacht voor wetgeving en publieke waarden

In Data Agenda Overheid houden we rekening met juridische en ethische kaders. Het afgelopen jaar lag de nadruk op het voeren van het debat en het ontwikkelen van principes voor de Digitale Samenleving. De komende periode krijgt dit een vervolg. Ook werken we aan methoden en technieken en wet- en regelgeving.

Voorbeelden van resultaten uit Data Agenda Overheid 2019

- In oktober 2019 is een beleidsbrief over artificiële intelligentie (AI), publieke waarden en mensenrechten naar de Tweede Kamer verstuurd, met daarin de afwegingen bij het wel of niet openbaar maken van algoritmen.
- In oktober 2019 vond de Data en Ethiek Hart van AI Summit plaats. Tijdens deze bijeenkomst is het belang van ethiek bij het gebruik van data en algoritmen onder de aandacht gebracht van bestuurders en data-professionals.

Voor een compleet overzicht van resultaten: zie de website [DigitaleOverheid.nl](https://www.digitaleoverheid.nl)

Als overheid moeten we zorgen dat onze werkwijze transparant is, de democratie versterkt en verantwoording aan burgers mogelijk maakt. Tegelijkertijd moeten we nieuwe technologieën omarmen wanneer die ons werk beter en efficiënter maken. Vaak staan deze twee eisen op gespannen voet met elkaar. Een uitdaging is bijvoorbeeld dat nieuwe technologieën zich vaak eerst in de private sector ontwikkelen. In het ontwerp spelen publieke waarden in die sector vaak een minder grote rol. Een ander aandachtspunt is de complexiteit van technologie. Waar wetten, procedures en beleidsstukken soms al moeilijk te doorgronden zijn voor burgers, zijn 'digitale besluiten' vaak nog lastiger uit te leggen.

Borgen in wetgeving

Het is aan de overheid om duidelijk te maken wat wel en niet kan. Vanuit wet- en regelgeving worden steeds hogere eisen gesteld aan het beheer van data in de publieke sector. Dit betreft niet alleen de bescherming van persoonsgegevens, de integriteit van de systemen en processen, maar ook openbaarheid, transparantie en herleidbaarheid van besluitvorming.

Deze eisen zijn vastgelegd in onder meer de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Archiefwet, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), de Wet Hergebruik Overheidsinformatie, de Wet Openbaarheid van Bestuur en de beleidsbrief Regie op Gegevens.

Sinds 1 januari 2019 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht. Dit is het basisnormenkader voor informatiebeveiliging voor Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen. Momenteel werken alle bestuurslagen aan de implementatie van de BIO.

In 2019 is de nieuwe Open Data-richtlijn vastgesteld. In 2020-2021 wordt de Wet Hergebruik Overheidsinformatie in overeenstemming gebracht met deze richtlijn. Als vervolg op de nieuwe richtlijn komt er ook een uitvoeringsrichtlijn waarin wordt vastgelegd welke overheidsdata in elk geval door lidstaten als open data beschikbaar moet worden gesteld omdat zij van grote economische of maatschappelijke waarde kunnen zijn. Dit worden ook wel 'high value datasets' genoemd.

Actiepunten 2020/2021

- De VNG gaat samen met BZK de Principes voor de Digitale Samenleving verbreden.
- BZK gaat de Wet Hergebruik Overheidsinformatie in overeenstemming brengen met de Europese Open Data-richtlijn.
- BZK gaat met de Europese Commissie werken aan de totstandkoming van de Europese uitvoeringsrichtlijn voor het beschikbaar stellen van high value datasets door nationale overheden.
- De VNG gaat gemeenten ondersteunen bij het gebruik van de in 2019 ontwikkelde modelovereenkomst 'Slimme toepassingen'. Deze modelovereenkomst regelt de juridische aspecten rondom sensordata in de openbare ruimte.
- We gaan transparantie van de overheid over data, broncodes en algoritmen bevorderen.
  - BZK voert een kosten-batenanalyse uit van het vrijgeven van broncodes door de overheid.
  - De ministeries van JenV en BZK scherpen de richtlijnen voor algoritmische data-analyses voor de overheid aan en ontwikkelen een algoritme impact assessment.
- Gemeente Amsterdam, de VNG, het CBS en Stichting Code for NL ontwikkelen een proof of concept voor een techniek om discriminatie in zowel databestanden als algoritmen bloot te leggen en bespreekbaar te maken. Daarnaast onderzoeken zij welke toegang tot data gemeenten nodig hebben om dit soort discriminatie tegen te gaan.

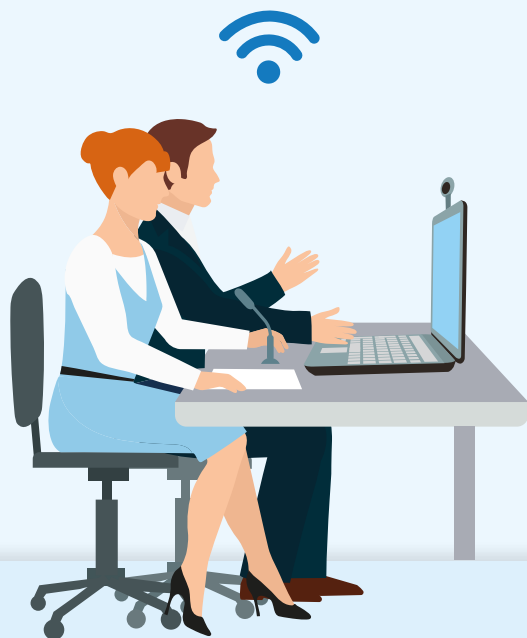
3 Overheidsdata kwalitatief verbeteren en efficiënter benutten

Data kunnen bijdragen aan een goed functionerend bestuurlijk en democratisch stelsel. Het afgelopen jaar is veel aandacht uitgegaan naar het delen van data door overheidsorganisaties. Het komende jaar verleggen we de focus naar het datagedreven werken.

Voorbeelden van resultaten uit Data Agenda Overheid 2019

- In opdracht van BZK heeft TU Delft een onderzoek uitgevoerd naar de wensen van hergebruikers van open data. Met de uitkomsten van dit onderzoek kan het beschikbaar stellen van overheidsinformatie voor hergebruik verder worden verbeterd.
- In november 2019 is het rapport 'Inventarisatie standaardisatie' van VKA/ Berenschot naar de Kamer verzonden. Hierin staat hoe het gebruik van open standaarden kan worden gestimuleerd en verbeterd.

Voor een compleet overzicht van resultaten: zie de website [DigitaleOverheid.nl](https://www.digitaleoverheid.nl)

Wanneer de overheid data gebruikt voor besluitvorming, moeten die besluiten herleidbaar, reproduceer en uitlegbaar zijn. De samenleving vraagt hier ook om. Steeds vaker zien we dat burgers, ondernemers en/of media de juistheid van gebruikte data en de daarop gebaseerde conclusies niet voetstoots aannemen.

De overheid vindt het ook belangrijk dat anderen gebruik kunnen maken van overheidsdata. Daarvoor is het nodig dat data deelbaar en koppelbaar zijn. Binnen verschillende overheidsdomeinen is inmiddels de keuze gemaakt voor het principe van FAIR (Findable Accessible, Interoperable, Re-usable) data. Daardoor kunnen data van verschillende organisaties en standaarden beter worden gecombineerd.

Voor gegevens die niet te herleiden zijn naar individuele personen, streeft de overheid daarom naar een strategie van 'open tenzij'. Dat betekent dat overheidsdata zo veel mogelijk beschikbaar worden gesteld en gedeeld en (innovatief) hergebruikt kunnen worden door burgers en bedrijven. Internationaal zien we een ontwikkeling naar gemeenschappelijke *data spaces*, waar data eenvoudig en veilig kunnen worden uitgewisseld. Deze data spaces zijn ook opgenomen in de Europese datastrategie die in februari 2020 is gepresenteerd.

Het ministerie van EZK is een initiatief gestart om per sector datadeling te gaan bevorderen: de datadeelcoalitie. Daarnaast heeft EZK een standaard neergezet voor een afsprakenstelsel voor het delen van data. Deze standaard is onder meer gebaseerd op het afsprakenstelsel dat in de publieke sector is ontwikkeld voor de digitale infrastructuur (Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)) en verankerd in de Wet Digitale Overheid (WDO).

Meer sturing

We streven naar het verder delen van publieke data, waar mogelijk in de vorm van open data. Om hergebruik van data te bevorderen is innovatie en samenwerking nodig. Met oog op publieke waarden, worden daarnaast steeds hogere eisen gesteld aan het *beheer* van overheidsdata. Er is behoefte aan meer centrale sturing en duidelijke afspraken over databeheer. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om metadatering en de juiste manier om data op te slaan en te koppelen; met garanties op het gebied van privacy en informatieveiligheid. Er is, kortom, behoefte aan de ontwikkeling van een nationale data-infrastructuur.

Actiepunten 2020/2021

- Het Rijksprogramma Digitale Duurzaamheid Informatiehuishouding en het gemeentelijk programma 'Grip op Informatie' gaan heldere richtlijnen opstellen en gebruiksvriendelijke tools aanbieden die departementen helpen hun informatiehuishouding (opslag, beheer en verstrekking) te verbeteren.
- BZK gaat diverse pilots op het gebied van informatiehuishouding ondersteunen en co-financieren.
- De VNG, gemeenten en provincies bevorderen het beschikbaar stellen van, de door henzelf als 'high value data' aangemerkte, datasets als open data.
- De provincie Zuid-Holland deelt via een innovatief digitaal platform haar data met medeoverheden, ondernemers en overige geïnteresseerde partijen.
- BZK gaat gericht in gesprek met ondernemers, wetenschappers en andere gebruikers van overheidsdata over de mogelijkheden van deze data en ondersteunt hen bij het gebruik ervan.
- BZK ontwikkelt een strategie voor het makkelijk koppelen van datastromen via standaard koppelingen. Deze standaard koppelingen (API's) worden zoveel mogelijk op één plaats beschikbaar gesteld via een portal.
- De partners in het Bestuursakkoord Water controleren in 2020 door middel van verschillende pilot-projecten of hun data voldoen aan de FAIR-principes.
- Gemeente Rotterdam, Hoogheemraadschap Schieland en Krimpenerwaard, Evides Waterbedrijf en netbeheerder Stedin koppelen in de pilot 'Samenwerken in de Ondergrond' data aan elkaar over hun assets en planning. Wanneer blijkt dat hiermee kosten en overlast kunnen worden bespaard, wordt deze pilot in 2021 opgeschaald naar andere regio's.

4 Kennis over datagedreven werken verzamelen en delen

Steeds meer overheidsorganisaties hebben de ambitie om datagedreven te werken. Het afgelopen jaar hebben we veel initiatieven in beeld gekregen en een platform opgezet om deze te kunnen delen. Komend jaar gaan we deze basis optimaal benutten.

Voorbeelden van resultaten uit Data Agenda Overheid 2019

- In 2019 is het Leer- en Expertisecentrum Datagedreven werken (LED) opgericht. Hier worden best practices, methoden en technieken en kennis over datagedreven werken verzameld en gedeeld. Een voorbeeld hiervan is de *self assessment datagovernance*.
- Het LED heeft bestaande methoden, technieken, instrumenten en hulpmiddelen voor datagedreven werken verzameld in een 'Toolkit datagedreven werken'. Deze toolkit is begin 2020 gelanceerd.

Voor een compleet overzicht van resultaten: zie de website [DigitaleOverheid.nl](https://www.digitaleoverheid.nl)

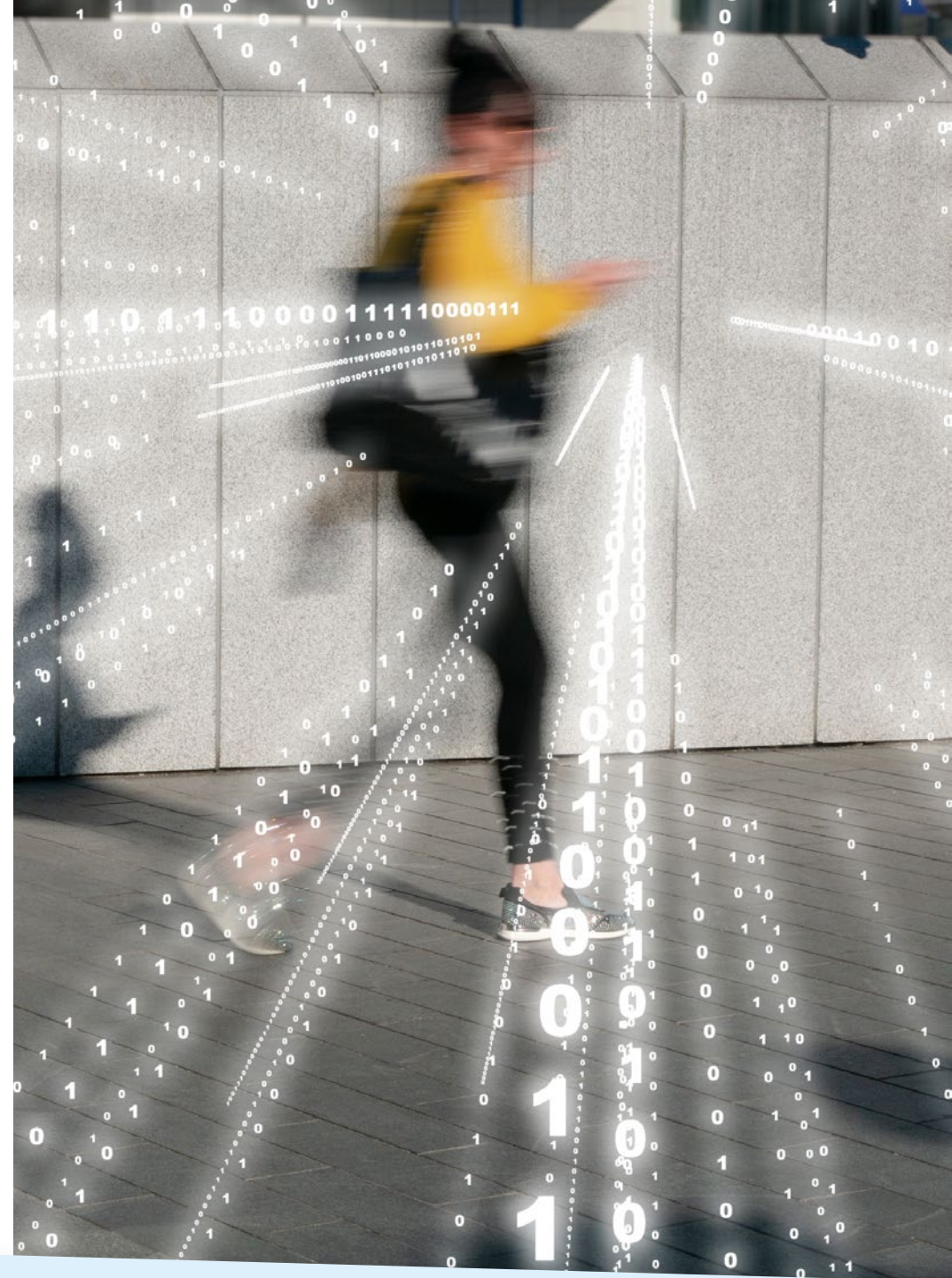

Het LED vormt een solide basis om overheidsorganisaties de komende periode te ondersteunen en aan te moedigen bij datagedreven werken. Het delen van kennis over methoden en technieken voor gegevensmanagement en -architectuur is en blijft daarbij van groot belang.

BZK zal in 2020 weer een bijdrage leveren aan de Den Bosch Data Week. Daarnaast gaan verschillende overheidsorganisaties kennisbijeenkomsten organiseren om kennis over datagedreven werken te delen.

In 2020 zal voor de vijfde keer de Stuivering Open Data Award worden uitgereikt: een beloning voor het initiatief dat het beste gebruik weet te maken van open overheidsinformatie. Deze prijs is vernoemd naar oud-voorzitter van de Algemene Rekenkamer Saskia Stuivering. In 2019 ging de prijs naar Pointer, Reporter Radio en Follow the Money (FTM) voor hun onderzoek naar zorgcowboys.

Binnen het thema 'kennis over datagedreven werken verzamelen en delen' zijn verder geen nieuwe acties voorzien voor 2020/2021. Activiteiten die zich richten op het ondersteunen van organisaties in hun ontwikkeling naar datagedreven organisaties, staan in het volgende hoofdstuk.

5 Investeren in mensen, organisatie en cultuurverandering

De omslag naar datagedreven werken vergt investeringen in zowel organisaties als mensen. Het afgelopen jaar is vooral ingezet op werving van talent, opleiding en ontwikkeling van rijksambtenaren. Het komende jaar willen we een andere manier van werken gaan inbedden in overheidsorganisaties.

Voorbeelden van resultaten uit Data Agenda Overheid 2019

- De Rijksacademie voor Digitalisering en Informatisering Overheid (RADIO) is in 2019 een e-learning-module gestart over de impact van digitalisering op beleidsmedewerkers.
- Op 4 juli 2019 is aan de TU Delft de Digicampus gestart. Hier werken wetenschappers, uitvoeringsorganisaties, overheden, bedrijven en burgers samen aan digitale overheidsinnovaties.

Voor een compleet overzicht van resultaten: zie de website [DigitaleOverheid.nl](https://www.digitaleoverheid.nl)

Het werken aan maatschappelijke opgaven vereist dat overheidsorganisaties beter gebruik gaan maken van (de waarde van) de data waarover zij kunnen beschikken. Als benodigde data niet (tijdig) beschikbaar zijn of gedeeld kunnen worden, laten we kansen onbenut. Om de potentie van datagedreven werken te benutten, is een transitie nodig naar echt datagedreven overheidsorganisaties. Dat vraagt om meer aandacht voor *sturing en datamanagement*. Steeds meer overheidsorganisaties benoemen een Chief Data Officer, ontwikkelen een eigen datastrategie en zorgen dat de sturing is ingebed in hun cyclus van 'planning en control'. Hierbij nemen ze in een aparte data-paragraaf op welke maatregelen worden genomen om de kwaliteit en het gebruik van data te verbeteren. Dit zijn voorbeelden die navolging verdienen.

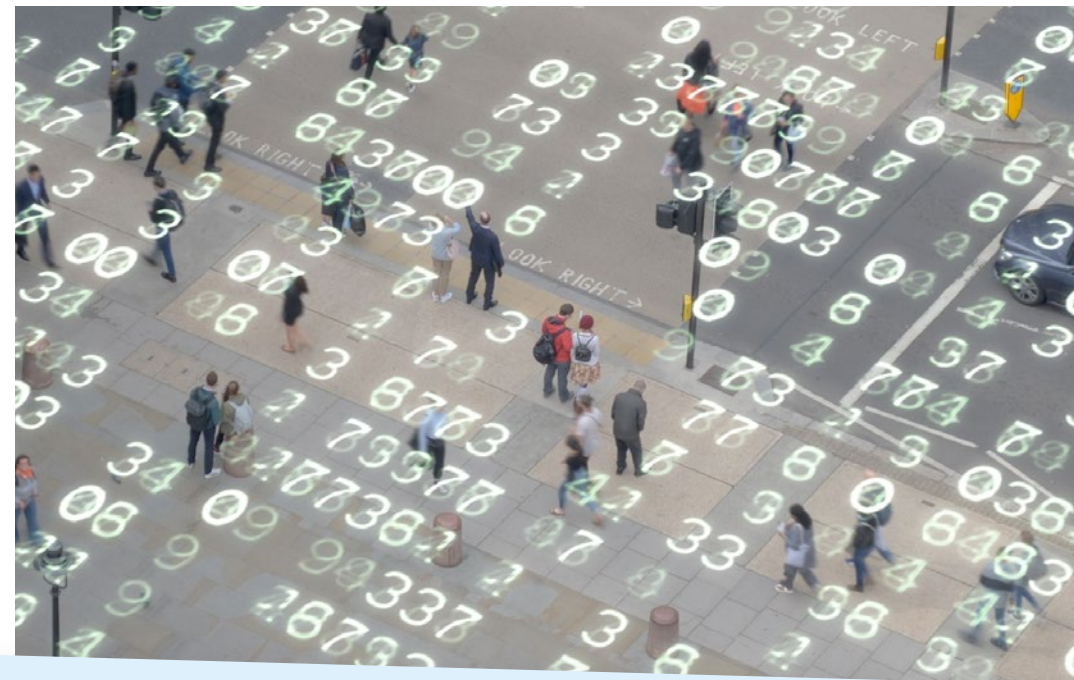
Daarnaast moet er geïnvesteerd worden in de werving van nieuw talent, training en opleiding van management en medewerkers, het opzetten van een infrastructuur van datalabs en de beschikbaarheid van (technische) faciliteiten, zoals datascience-werkplekken.

Van elkaar leren

De transitie naar datagedreven overheidsorganisaties vraagt om innovatieve aanpassingen in de primaire processen van overheidsorganisaties (beleid, uitvoering en toezicht). Hoe ver overheidsorganisaties zijn met datagedreven werken, verschilt op dit moment per organisatie en soms ook *binnen* organisaties. Om de kwaliteit van het openbaar bestuur ook op lange termijn overeind te houden, is het van belang om het datagedreven werken binnen de overheid over de hele linie te verbeteren. Het LED helpt hierbij. Organisaties kunnen er van elkaar leren en de weg vinden naar kennis, techniek of inspiratie.

Actiepunten 2020/2021

- Het LED inventariseert welke data-ecosystemen en datalabs/platforms (infrastructuur voor datagedreven werken) beschikbaar zijn en levert een adviesrapport op over de verdere ontwikkeling hiervan.
- De politie ontwikkelt een zelfbouwpakket voor veilige informatie-uitwisseling tussen overheidsorganisaties, bedrijven en burgers (digitale 'vertrouwensinfrastructuur-in-a-box').
- BZK en de VNG ontwikkelen internationale richtlijnen voor verantwoord datagebruik door overheden. Nederland neemt het voortouw bij het opstellen van deze richtlijnen vanuit haar rol als voorzitter van de werkgroep Data Driven Public Sector van de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling).
- CIO Rijk doet een onderzoek naar de rol van de Chief Data Officer en komt met een voorstel voor een mogelijke blauwdruk.

Deze uitgave is tot stand gekomen met het Overheidsbreed
Beleidsoverleg Digitale Overheid

In dit overleg zijn de volgende partijen vertegenwoordigd:

CIO Rijk

Interprovinciaal Overleg

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Programmeringsraad Logius

Unie van Waterschappen

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Overige betrokken partijen:

CBS

Ministerie van Defensie

www.digitaleoverheid.nl/data-agenda

www.rijksoverheid.nl

maart 2020